

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/53/2016
Identifikačné číslo spisu: 7014201481
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7014201481.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: D. J., bytom Q. XX, I., proti odporkyni: Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ulica 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. marca 2016, č.k. 10Sd/11/2014-89, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo 14. marca 2016, č.k. 10Sd/11/2014-89, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutia odporkyne z 23. septembra 2014, č. XXX XXX XXXX X-I. a č. XXX XXX XXXX X-II a žiadosť o prerušenie konania zamietol. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-I.. odporkyňa rozhodla o priznaní starobného dôchodku od 10. júla 2011 v sume 700,90 eur mesačne podľa § 65, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) spolu so zvýšením podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky od 1. januára 2012 na sumu 724,10 eur mesačne zvýšením podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty od 1. januára 2013 na sumu 735,30 eur mesačne a zvýšením podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a § 1

opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty od 1. januára 2014 na sumu 744,10 eur mesačne.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X-II. odporkyňa rozhodla podľa § 81 ods. 1 a § 112 ods. 2 zákona o sociálnom poistení tak, že od 10. júla 2011 bude vyplácať starobný dôchodok v sume 700,90 eur mesačne a súčasne od 24. októbra 2014 odníme invalidný dôchodok v sume 322,20 eur mesačne.

Podľa krajského súdu vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľ splnil zákonné podmienky pre priznanie starobného dôchodku, keď dôchodkový vek 62 rokov dosiahol 10. júla 2011 a k tomuto dátumu získal 17 054 dní obdobia dôchodkového poistenia, t.j. 46 rokov a 264 dní obdobia dôchodkového poistenia. Sumu starobného dôchodku odporkyňa určila podľa § 66 ods. 1 zákona o sociálnom poistení ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Navrhovateľ podaným opravným prostriedkom namietal nezákonnosť rozhodnutí, ktorá mala spočívať v nesúhlase s ustáleným obdobím dôchodkového poistenia, keď tvrdil, že obdobie dôchodkového poistenia trvalo aj v období 1/ minimálne do 30. apríla 2001 u zamestnávateľa O. I. s.r.o. J., 2/ do 10. júla 2009 u zamestnávateľa O., spol. s r.o., ako aj nesúhlase s určením vymeriavacích základov. Poukázal na neskončené súdne konania o náhradu mzdy a náhradu nemocenských dávok u zamestnávateľa D.I.S. s.r.o., vedené na Okresnom súde Spišská Nová ves sp. zn. 10C/124/2005, sp. zn. 6C/28/2008 a sp. zn. 5C/77/2011; nezarátaný doplatok ku mzde v roku 2012 za rok 2011 (trojmesačné odstupné pri skončení pracovného pomeru dohodou k 31. augustu 2011 ako aj nevyplatené odchodné pri prvom skončení pracovného pomeru do dôchodku a u zamestnávateľa O. spol. s r.o. neboli vyplatené podľžnosti za obdobie od júla 2006 do novembra 2008 (náhrada za prácu nadčas). Námiетка sa týkala aj zhodnotenia náhrady mzdy podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 18. september 2003 sp. zn. 2C/13/03-22. Po dodatočnom predložení právoplatného rozhodnutia o priznaní náhrady mzdy v súvislosti s neplatným skončením pracovných pomerov, resp. o mzdových nárokoch, výšku starobného dôchodku žiadal prepočítať späťne odo dňa vzniku nároku na dávku, t.j. od 10. júla 2011.

Odvolacie námietky vyhodnotil krajský súd za neopodstatnené. Z osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť napadnutého rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X-I. zo dňa 23. september 2014 vyplýva, že za rok 2001 a 2009 je započítaných 365 dní obdobia dôchodkového poistenia, preto ani prípadné duplicitné zamestnanie tento údaj nemôže zmeniť. Náhrada mzdy za mesiac marec a apríl 2001 v sume 6 300,- Sk a 1 680,- Sk priznané právoplatným rozsudkom vo veci sp. zn. 2C/13/2013 boli zahrnuté do vymeriavacieho základu, čo vyplýva z osobného listu dôchodkového poistenia, kde je konkrétne uvedené: za obdobie od 01.01. do 11.04.2001 je osobný vymeriavací základ 31 708,- Sk (hrubý zárobok 23 728,- Sk + náhrada mzdy 7 890,- Sk). Do vymeriavacieho základu nepatrí náhrada za nevyčerpanú dovolenku a ani príspevok na stravné. Správnosť záveru odporkyne o vymeriavacích základoch u jednotlivých zamestnávateľov neboli spôsobilé spochybníť predložené a označené listiny všeobecnej zdravotnej poisťovne, prípadne daňového úradu, pretože tieto doklady nie sú pre odporkyňu záväzné. Podkladom pre rozhodnutie odporkyne sú evidenčné listy dôchodkového poistenia potvrdené zamestnávateľom, prípadne tieto môžu byť nahradené, resp. upravené vo vzťahu k príjmu poistenca právoplatným rozhodnutím súdu.

Spôsob výpočtu starobného dôchodku navrhovateľ nespochybnil. Určenie výšky starobného dôchodku nenamietal. Predmetom preskúmania boli preto iba vstupné údaje potrebné na určenie výšky starobného dôchodku. Záverom krajský súd poznamenal, po tom, čo nadobudnú jednotlivé rozhodnutia všeobecných súdov o náhradách mzdy, resp. o mzdových nárokoch vo vzťahu k neplatným skončeniam pracovných pomerov, po ich predložení odporkyňa zhodnotí ich obsah a prípadne ich zohľadní aj pri zmene výšky starobného dôchodku. Rozhodnutia č. XXX XXX XXXX X -. a č. XXX XXX XXXX X-II. zo dňa 23. septembra 2014 krajský súd ako vecne a právne správne podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 OSP. Náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal, pretože v súdnom konaní nebol úspešný a odporkyňi právo na ich

náhradu neprislúcha.

2.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Poukázal na žiadosť o prerušenie konania z 2. marca 2016 z dôvodu neukončených súdnych konaní o náhrade mzdy z právoplatne skončených súdnych konaní o neplatnosť výpovede. Konkrétne poukázal na skončenie pracovného pomeru u zamestnávateľa O. s.r.o. ku dňu 15. november 2008, ku ktorému dňu ho tento zamestnávateľ prihlásil na zdravotné poistenie. So zamietnutím návrhu na prerušenie konania nesúhlasí, doloží rozhodnutie o doplatení mzdy za obdobie od 1. november 2005 do 10. júl 2011 a odporkyňa bude povinná starobný dôchodok prepočítať znovu s dátumom od 10. júl 2011, a nie iba spätne tri roky od ukončenia súdnych sporov o náhrade mzdy, ak tieto budú trvať do roku 2020 a viac. Nesúhlasil ani s postupom o nezapočítaní náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku 7 890,- Sk. Rozsudok krajského súdu žiadal zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie, v ktorom rozhodne aj o návrhu na prerušenie konania.

3.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmal na základe opravného prostriedku navrhovateľa dve rozhodnutia odporkyne o starobný dôchodok z rovnakého dňa 23. september 2014. Rozhodnutím označeným I. bol navrhovateľovi priznaný starobný dôchodok od 10. júla 2011. Rozhodnutím označeným II. bolo rozhodnuté podľa § 81 ods. 1 a § 112 ods. 2 zákona o sociálnom poistení o výplate starobného dôchodku od 10. júla 2011 a súčasne o odňatí invalidného dôchodku od 24. októbra 2014.

Podľa § 184 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

Podľa § 186 ods. 1 zákona o sociálnom poistení podanie sa posudzuje podľa obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, čo sa navrhuje, a musí byť podpísané a označené dátumom podania.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že dávkové konanie (medzi ktoré patrí v zmysle § 13 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona o sociálnom poistení aj konanie o dôchodkovej dávke, ktorou je starobný dôchodok) sú návrhovými konaniami a ich zákonným predpokladom je existencia žiadosti o dávku. Tento zákonný predpoklad musí trvať počas celého konania. Konanie je ukončené až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutie vyvoláva svoje záväzné právne účinky na právne vzťahy, ktoré upravuje. Účastník konania preto dovtedy môže disponovať žiadosťou. Podmienky na prerušenie konania sú upravené v ustanovení § 193 zákona o sociálnom poistení.

Podľa § 65 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol

dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 263 ods. 10 zákona o sociálnom poistení, ak poberateľ invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 1, 5 až 7 splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona, vypláca sa ten dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov sa vypláca ten dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty týchto dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

Dôchodkový vek, určený podľa § 65 ods. 2 zákona o sociálnom poistení navrhovateľ dovŕšil 10. júla 2011. K tomuto dňu splnil aj podmienku získania 15 rokov obdobia dôchodkového poistenia. Pri posúdení nároku na dôchodok a určení jeho sumy boli zhodnotené všetky preukázané obdobia dôchodkového poistenia vrátane dôb, ktoré sa za obdobie dôchodkového poistenia považujú.

Získanie ďalšieho obdobia nebolo preukázané.

Z pripojených spisov krajského súdu a dávkového spisu odporkyne mal odvolací súd za preukázané, že o starobný dôchodok navrhovateľ požiadala žiadosťou spísanou 11. júla 2014. Dôchodok žiadala priznať od 10. júla 2011. V čase podania žiadosti o starobný dôchodok bol navrhovateľ invalidný dôchodca od 1. septembra 1990. Starobný dôchodok bol priznaný rozhodnutím z 23. septembra 2014 odo dňa, od ktorého dôchodok žiadala priznať, t.j. od 10. júla 2011. V ten istý deň, dňa 23. septembra 2014 bolo rozhodnuté o výplate starobného dôchodku od 10. júla 2011 v sume 700,90 eur mesačne a o zastavení výplaty invalidného dôchodku od 24. októbra 2014 v sume 322,20 eur mesačne. Tieto rozhodnutia boli predmetom preskúmania súdom podľa tretej hlavy piatej časti OSP.

Rozhodnutie správneho orgánu vydané v správnom konaní predstavuje aplikáciu hmotnoprávnej normy. Podmienkou jeho vydania je súlad s predpismi hmotného práva, na základe ktorých je vydávané. Rozhodnutie súčasne musí byť v súlade aj s predpismi procesného práva, ktoré zabezpečujú uplatnenie zásady zákonnosti a vecnej správnosti v procese rozhodovania. Najdôležitejšou časťou rozhodnutia je výrok, pretože obsahuje rozhodnutie vo veci, ktorá musí byť jednoznačne špecifikovaná. Iba vo výroku rozhodnutia možno vysloviť vznik, zmenu alebo zánik individuálneho právneho aktu, ktorým sa zakladajú práva, určujú povinnosti, prípadne menia právne vzťahy. V tejto časti rozhodnutia sa tiež autoritatívne deklarujú určité právne stavy. Výrok však musí byť formulovaný presne, určito, stručne a musí úplne vyjadrovať vyriešenie veci, ktorá je predmetom správneho konania. Z výroku musí byť predovšetkým zrejmé, čo bolo predmetom rozhodovania, na základe akého právneho predpisu a na základe ktorého právneho ustanovenia správny orgán rozhodoval (R 108/1999).

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého odporkyňa rozhodla v prejednávanej právnej veci v súlade so zákonom.

Odvolací súd z obsahu podaní navrhovateľa mal za preukázané, že tieto sa týkali namietaného postupu pri rozhodnutí o žiadosti o starobný dôchodok, spísanej dňa 11. júla 2014. Podľa § 184 ods. 1 zákona o sociálnom poistení konanie o žiadosti o priznanie starobného dôchodku sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Z obsahu spisov a z obsahu vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že o žiadosti bolo rozhodnuté dňa 23. septembra 2014. Na konanie a postup odporkyne sa primerane použije ustanovenie § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení podľa ktorého je povinná rozhodnúť vo veci o dôchodkových dávkach podľa § 179 ods. 1 písm. a/ bod 1 zákona o sociálnom poistení spravidla v lehote do 60 dní od doručenia žiadosti. V mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 60 dní, čo treba oznámiť účastníkom konania. Konanie je ukončené až nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Účastník konania môže disponovať so žiadosťou až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd dôsledne skúmal postup, ktorý predchádzal vydaniu preskúmaných rozhodnutí a samotnú ich zákonnosť. Odvolací súd nemohol prisvedčiť tvrdeniam odvolateľa, týkajúce sa dôvodnosti

prerušená konania do právoplatného skončenia súdneho konania o doplatení mzdy za mesiace od 1. novembra 2005 do 10. júla 2011. Odvolací súd na znak správnosti rozhodnutia krajského súdu zdôrazňuje, že úlohou odporkyne bolo v konaní o podanej žiadosti o starobný dôchodok rozhodnúť na základe listinných podkladov, ktorými disponovala v čase konania o žiadosti. V prípade, ak bude súdny spor o náhradu mzdy právoplatne ukončený, príslušný zamestnávateľ navrhovateľa musí vyhotoviť nový evidenčný list, musí ho doručiť príslušnej pobočke sociálnej poisťovne. Na základe nových skutočností týkajúcich sa vymeriavacieho základu pre výpočet sumy starobného dôchodku odporkyňa vydá nové rozhodnutie, proti ktorému môže navrhovateľ podať opravný prostriedok.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolaniu navrhovateľa nevyhovел a vecne a právne správny rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a § 219 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd navrhovateľovi nepriznal (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP), lebo navrhovateľ v odvolacom konaní úspešný nebol.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.